

ÕIGLASE ÜLEMINEKU
JUHTKOMISJONI KOOSOLEKU
PROTOKOLL

Koosoleku toimumise koht:
hübriidkoosolek ministeeriumide ühishoone (Suur-Ameerika 1, Tallinn) ning virtuaalselt
(MS Teams)

Koosoleku toimumise kuupäev:
10.02.2025

Algus kell 14.00 Lõpp kell 16.30

Juhatas: ÕÜF juhtkomisjoni esimees Kadri Tali
Protokollis: Triin Tomingas

Võtsid osa (komisjoni liikmed ja asendusliikmed): Eda Silberg, Kadri Tali, Kertu Laherand, Marilin Sternhof, Meelis Kuusk, Pille Sööt, Teet Kuusmik, Martti Kalvik, Annika Sepp (volitusega), Tanel Ross (volitusega), Sigrid Soomlais, Renno Veinthal, Margus Ilmjärv, Ille Nakurt-Murumaa, Jüri-Sander Vaikma, Mare Roosileht, Hallar Meybaum, Triin Tomingas

PÄEVAKORD:

Aeg	Teema
14:00 – 14:15	1. Sissejuhatavad sõnad, vahepealsete arengute ülevaade
14:15 – 15:30	2. Meetmete seisu lühiülevaated ministeeriumidelt
15:30 – 15:45	Sirutuspaus
15:45 – 16:15	3. ÕÜF kava muutmise ettepanekute tutvustus ja arutelu
16:15 – 16:30	4. Muud küsimused, koosoleku kokkuvõtted

1. Tervitussõnad

RAM riigieelarve osakonna juhataja **Kadri Tali**:

- Meie meeskonnas on toimunud muudatused – õiglase ülemineku koordinaator Ivan Sergejev liikus Rahandusministeeriumist Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumisse. Oleme otsimas uut kolleegi selle valdkonna eestvedamiseks.

- Tänapäevase koostoleku eesmärk on teha vahekokkuvõtte fondi rakendamise seisust ning edasistest sammudest.
- Eelmisel korral septembri lõpus sai kuulda põnevat ettekannet seirekeskuse tegemistest ja leidudest.
- Eelmise aasta lõpuga lõppes ÕÜF kampaania, mida võib igati õnnestunuks lugeda. See aitas fondi vastu suuremat huvi ja positiivseid hoiakuid tekitada.
- Aasta alguses võtsime ÕÜF kommunikatsioonivõrgustikus kampaania ka kokku ja vahetasime selle aasta tegemiste kohta infot.

Ülevaade vahepealsetest arengutest ja ÕÜF rakendamise hetkeseisust

RAM välisvahendite talituse juhataja Triin Tomingas:

- Kohustuste tase väga hea, 97% vahenditest on projektidele eraldatud. Võrdluseks struktuurifondide üldine kohustuste määr on ca 70%.
- Väljamaksed on hetkel 5%. Madal tase on ootuspärane, kuna kuludokumendid ja arveldused jõuavad viitega. Eesmärk on jälgida ja tagada väljamaksete tempokas kasv.
- Enamik meetmeid on juba rahaliselt kaetud, üldises plaanis on kohustused ülesse võetud. Jaotamata raha on jäänud väga vähestele meetmetele.
- ÕÜF kava on praegu muutmisel. Pigem tehnilised ja marginaalsed täpsustused, eelkõige väljundnäitajate osas.
- Plaanis lisada ka sisulisem muudatus – kaugküttemeetmest vabaneva 5 mln € kasutamine, mida arutame koostoleku teises pooles. Muudatus tuleb ametlikult esitada Euroopa Komisjonile (edaspidi Komisjon) märtsi lõpuks. Mitteametlik kooskõlastus komisjoniga tehtud, oodatakse selget otsust 5 mln € kasutuse kohta. Loodetakse kiiret lahendust ja toetust osalejatelt, et raha saaks kasutusse võtta.
- Käimas on praegusel eelarveperioodi ÜKP fondide rakendamise vaheülevaatus. See on Euroopa tasandil paljude riikide vaates natuke ennatlik, kuna alles alustatakse meetmete elluviimist. Vaheülevaatus eeldab süvitsi analüüsi, kuidas meetmed on töötanud, mis on õnnestunud, kus on näha kitsaskohti, mida tuleks ümber planeerida. Eestis on analüüsimaterjali rohkem ja õnneks mingeid massiivseid muudatusvajadusi ka struktuurifondide pakettis laiemalt me ei näe. Pakett on jätkuvalt asjakohane, meetmed igati põhjendatud. Märtsi lõpus ametlik analüüsi esitamine. Väga suuri muudatusi me Komisjonile välja ei paku, mistõttu loodame ka Komisjoni poolt kiiret menetlust. Nendepoolse kinnituse peaksime saama loetud kuude jooksul.
- Muutused Komisjoni kontaktides: Endine DG REGIO geograafilise üksuse juht Mr Andreas von Busch on liikunud teisele ametikohale. Uus juht on prantslanna Ms Agnes Monfret. Kolleegid DG REGIOs on juba Eestit tutvustanud ja sissejuhatust teinud.
- Komisjoni esindaja visiit Eestisse toimub 17.–20. märtsil 2025. Korraldust veab DG REGIO poolt Renaldo Mändmets. Toimuvad kohtumised erinevate partneritega, fookuses Ida-Virumaa. Soovitakse külastada objekte ja tutvuda süvitsi kohalike tegevustega.
- Uue ÕÜF koordinaatori konkurss on käimas. Kandidaadid on saanud kirjalikud ülesanded. Kuna algavad ettevalmistused järgmise rahastusperioodi jaoks, on sellel ametikohal oluline praeguste kogemuste toel seista tuleviku toetuste eest. Uus koordinaator peab jälgima meetmete edenemist, suhtlema partneritega, tegema vajadusel muudatusi ja pidama läbirääkimisi Euroopa Komisjoniga. Tähtis on tuleviku ettevalmistamine, eriti alates 2025. a suvest, kui komisjon esitab järgmise perioodi rahastamissetapaneku – siis selgub, kus tuleb Eestil kõige rohkem seista oma huvide eest.

- Euroopa Komisjoni uudiskiri tõstis esile Eesti „ÕÜF tulevikupostkaardi“ kui eduka näite fondi mõju visualiseerimisest. See on toonud Eestile tähelepanu Euroopa tasandil.
- Kui vaadata kogu paketti, mille osa ÕÜF on, siis võrdluses teiste riikidega on Eesti 3. kohal, Leedu 6. ja Läti 23. Lätis on rakendamine takerdunud.
- Võrdlus teistega ei ole nii määrav, iga riik jälgib enda edenemist. Meie jaoks on kriitiline, et suudaksime EL-ilt raha küsida õiges tempos. Kui jääme aeglaseks, võime rahast ilma jääda. Peame esitama kuludokumente vastavalt reeglitele. Praegu oleme turvalises tsoonis, aga just selleks on 2026. aasta lõpp tähtis, et suuremate meetmete abil vajalik maht täis saada. Vastasel juhul vähendatakse meie makseid. Läti ja Leedu on rohkem mures ning 3B kohtumistel on kõigil ühine mure: raha ei tohi kaotsi minna aeglase tegutsemise tõttu. Seega, jalg peab olema õigustatult gaasipedaalil.

MKM-is ÕÜF vaates otseselt ei jälgita teiste riikide samme. Kevadel minnakse Leetu, et uurida, milliseid poliitikaid nemad kasutavad ja kas meil oleks midagi õppida. Suuremad investeeringud, mida mainiti, on seotud kaitsetööstusega.

Urmo Merila: Eesti on rakendamise edenemises võrreldes teiste riikidega eesrinnas. Oleme esimeste seas, kes peale ettemaksete on suutnud teha ka reaalseid makseid. Meie järel tulevad Soome, Tšehhi, Luksemburg, Rootsi, Slovakkia, Taani, Kreeka ja Poola.

Triin Tomingas: Meil on head juhtimislauad, nt RTK lehel saab näha fondide kulusid. Püüame andmeid hoida võimalikult läbipaistvatena, see aitab nii meedias, komisjoniga kui ka koostööpartneritega suheldes.

2. Meetmete seisülevaated ministriumidelt

SOM välisvahendite osakonna juhataja Marilin Sternhof:

Põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud keskkonnaprobleemide lahendamine ja tervisekahjude vähendamine:

- Seni makseid tehtud ei ole. Kohustused pikka aega juba ülesse võetud, tegevused nüüd liikuma hakanud. Projekti elluviimine kuni 31.12.2029
- TATi muutmise eelnõu EIS-is. Lisatakse projektijuhtimise kulud ja muudetakse eelarve kasutust aastate lõikes. 2024 eelarve jäi kasutamata, sest uuringut pestitsiidide jääkide osas rahastab ka Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, eelarve kasutamise algus lükkub edasi järgmistesse aastatesse. 2025 lõpuks uus tekkepõhise eelarve kasutamise prognoos ca 46% kogu eelarvest.
- Biomonitoringu uuring läbiviimiseks eetikakomitee luba olemas, AKI luba veel puudu, Tartu Ülikool valmistab tegevusi ette.
- Elluviija sõnul riski, et tegevused jääksid ellu viimata ja eelarve kasutamata, ei ole.

Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja terviseteenuste arendamine Ida-Virumaal:

- Kohustused 100% ülesse võtud, makseid tehtud 5%. Projekti elluviimine kuni 31.12.2027.
- Väljundnäitaja osaluskordade arv, 2024 sihttase 250, osalustase 363.
- TATi muutmine: sisutegevuste täpsustamine, eelarve kasutamine aastate lõikes. Elluviijaks hoolekande osakonna asemel innovatsiooni valdkond. 2025 lõpuks uus tekkepõhise eelarve kasutamise prognoos ca 47% kogu eelarvest.

- 2024 tegevuste elluviimine eesmärgipärane. Elluviija sõnul riski, et tegevused jääksid ellu viimata ja eelarve kasutamata, ei ole.

Kommentaari: Probleemiks võib osutuda kemikaalide riskide hindamise koolitajate leidmine, kuna Eestis on neid inimesi ainult 2-3.

REM regionaalarengu asekanter **Sigrid Soomlais:**

KOVide investeeringute meede:

- Eelarve: 20,1 mln €, toetusotsustega kaetud 98,8% eelarvest. Väljamakseid tehtud 0,3% ulatuses. Kõik 7 investeeringukava projekti ja reservprojekt on saanud toetusotsuse.
- Väljamaksed on madalad, kuna ehitustööde hanked on viibinud. Eelarve jääke hetkel raske hinnata, aga mõned hanked on olnud planeeritust odavamad.
- Väljundnäitajate osas prognoositakse sihttaseme saavutamist. Tulemusnäitaja hetkel 0, prognoosi järgi sihttase saavutatakse.
- Üldhinnang: On viivitusi, aga midagi veel kriitilises seisus ei ole.

Piirkondlike algatuste toetus:

- Eelarve 16,74 mln €, toetusotsustega kaetud 84% eelarvest. Väljamakseid ca 15%, eelarve jääk 2,6 mln €.
- Hetkeseisuga toetatud 136 projekti, 68 lõpetatud. Toetusest 2 loobusid projekti.
- Vabanenud toetussumma ca 1 mln eurot (arvestatud jäägi hulka). Selle arvelt on planeeritud suurendada ühte osalise rahastusotsusega suurprojekti ning 595 000 € suunatakse keskmise suurusega projekti teise vooru eelarvesse.
- Kavandamisel määruse muudatused, saadetakse varsti EISi kooskõlastusele. Teine voor plaanis avada kevadel pärast muudatuste jõustumist.
- Väljundnäitaja eelmise aasta sihttase täidetud, kuid prognoositav sihttase võib jääda täitmata. Tulemusnäitaja suhtes optimistlik prognoos, et on võimalik täita.

Piirkondlike algatuste meetmes võib vahendeid võib jätkuda ainult keskmiste projektivoorude korraldamiseks.

KLIM finantsosakonna sihtfinantseerimise nõunik **Kairi Toiger:**

Ringmajanduse korraldamises kolm sekkumist:

- Varingute ja vajumite likvideerimise töö käib. Eelmisel aastal lisati eelarvesse 200 000 € teisest sekkumisest üle jäänud vahenditest. Väljamakseid tehtud ca 50 000 € eest. Kogu projekti maksumus üle 900 000 €.
- Ida-Virumaa jäätmeäitluse piirkondlik arendamisega on olnud muresid. Esimene osa sekkumisest – uuring – on käimas, leping sõlmitud. Uuringu tulemused peaksid selguma 30. juuniks. Jooksvalt hakkab tulema aruandeid, saab hakata mõtlema järgmise osa peale. Kogu projekti eelarve on veidi alla 6,3 mln €. Sellest kulub uuringule ca 250 000 €. Umbes 6 mln € jääb edasisteks tegevusteks, sõltuvalt uuringu tulemustest (nt kas ja mida ehitada, milliseid jäätmeid töödelda, põletavamad murekohad jne).
- Kurtna järvede veerežiimi taastamises tegevused käivad, suuri muutusi pole. Eelarve ca 2,1 mln €. Väljamakseid on tehtud, kuid mitte palju. Hetkel probleeme ei ole.

Ida-Viru jääkreostusobjektide ohutustamine ja ühisveevärgi varustuse uuringuga töö käib.

- Kogu eelarve 3,8 mln €, TATiga kaetud ca 3 mln € ja uuringule läheb osa rahast.

- Murekoht on, et tulemusnäitaja on 3 hektarit jäätmekasutusala, kuid praeguse eelarvega saab teha vaid ca 1 hektari, sest reostus on hästi sügaval maapinnas ja tööd on võrreldes varasemaga kallinenud. Leping selleks on sõlmitud. Väljamaksed tulevad sellel ja järgmisel aastal ca 70 000 €.

KLIM finantsosakonna struktuurivahendite nõunik **Peep Bušin:**

Ida-Virumaa korterelamute rekonstrueerimise meede:

- Eelarvesse on lisatud 15 mln €, mis tuli ebaõnnestunud Narva kaugkütte põlevkivist lahti sidumise projektist. Toetusotsustega kaetud 14,94 mln €.
- Rekonstrueeritud saab 14 korteriühistut.
- Lisaks ÕÜFile suunatakse renoveerimisse ka vahendid teistest struktuurifondidest. Samuti oli rakendamisel ka RRF-i korterelamute meede, mis lõppes eelmisel aastal.
- Rekonstrueerimise käivitamine Ida-Virus on olnud aeglane. Peamised põhjused: korteriühistutel on raskusi omafinantseeringu leidmisega; skepsis taoliste projektide vastu sest pole varasemat kogemust; teadlikkuse ja mentaliteedi küsimus, kus kohalikud ei pruugi näha rekonstrueerimist prioriteedina.

Koos KredExi ja teiste partneritega korraldatud Narvas mitmeid infopäevi ja teavitussüritusi. Eesmärk tõsta korteriühistute ja kohalike elanike teadlikkust energiatõhususe, renoveerimisvõimaluste ja toetuste osas.

Näiteid võiks esile tuua konkreetsetest hoonetest, kus juba on renoveerimine toimunud, kui suur oli kokkuhoid energiakuludes ja millised olid toetused. Sellised näited aitavad paremini mõista renoveerimise tegelikku kasu.

Tagasisidet korteriühistutel, kes rekonstrueerimisega kaasa pole tulnud, on kogutud osaliselt, kuid mitte väga süstemaatiliselt – hetkel on paljuski tegemist tunnetuslike hinnangutega. Aktiivsus ei ole olnud väga suur, peamised takistused seotud teadlikkuse puudumise, piirkonna eripärade ja rahaliste võimalustega. Korteri hinnad Narvas on mitmekordselt madalamad kui näiteks Tartus, mis vähendab renoveerimise majanduslikku tasuvust. Lisaks on palju vanemaalisi elanikke ja tühje kortereid.

HTM teadus- ja arendustegevuse ning kõrg- ja kutsehariduse poliitika asekanstler **Renno Veinthal:**

Ida-Viru ettevõtluse teadmusmahukuse suurendamise toetus: Teadusvõimekuse pakkumise arendamine Ida-Virumaal TA-võrgustiku loomiseks:

- Üldiselt on asjad hästi. Täna on välja makstud 17% toetusest ja menetluses on veel 536 732 €. Ülikoolide ja kolledžite tegevuskavad kinnitati juba mõnda aega tagasi ning 22 teadusrühma on oma tegevusega alustanud. Nende aruanded on leitavad ETIS-es.
- Esimesel korral investeeringute tasuvusanalüüs ei õnnestunud, ülikoolidel tuli tasuvusanalüüsi täiendada. Nüüd on investeeringud võimalikud ja seadmete hankimine on ettevalmistamisel, plaanis on need 2025. aastal soetada.
- Narvas toimus teaduskonsortsiumi foorum, kus osalesid ettevõtjad, kohalikud omavalitsused ja kolledžid. Teadusrühmad tegelevad ettevõtjate vajadustest lähtuva teadusega, kuid koostöö edeneb raskustega ja vajab pidevat kontakti ettevõtetega. Üritusi ja kohtumisi on korraldatud, osalejaid on olnud üle 300.
- Mitterahalist toetust on saanud 75 ettevõtet, eesmärk aastaks 2024 on saavutatud. Piirkonna vähene atraktiivsus ja elamisvõimaluste puudus teeb värbamise keeruliseks.
- Ettevõtete majanduslik olukord on 2024. aastal nõrk ja see raskendab lepinguliste tööde tellimist, mistõttu edeneb koostöö aeglaselt.

- Osa investeeringuid võib õnnestuda teha odavamalt. Kui midagi saab soodsamalt, suunatakse ülejäänud raha inimestesse investeerimiseks. Eesmärk on kasutada vahendeid võimalikult otstarbekalt, mitte jäigalt kinni hoida algsest summast.

Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses:

- Välja makstud 1 249 142,05 € (4%). Menetluses 1 283 495,77 € (8 %).
- IVKHK õpe ühel õppekaval, õppureid 24. Täiendavad õppekohad avati Rakvere Ametikoolis: õppekavad keevitaja ja tööstuslike metalltoodete värvija, õppijaid kokku 24. Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis hooldustöötaja õppekava, õppijate arv 21.
- Kõrghariduse tasemeõppes õppetööd on alustatud üheksal uuel või arendatud õppekaval. Õppureid kokku 312.
- Täiskasvanute täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse raames toimus 78 koolitust. Lõpetanuid 1211, osalejaid 1297 (2024 a vahetase 2956).

EIS toetuste osakonna juht Monica Hankov:

Suurinvesteeringud (153,9 + 15 mln € ülebroneering):

- Rahastatud 29 tk, 165,9 mln €. Menetluses taotlusi 2 tk mahus 17,6 mln € (ootame vabanevaid vahendeid).
- Loodavate töökohtade arv: 948 tk
- Elluviimine kuni 31.08.2027

VKE investeeringud (15 mln €):

- Rahastatud 49 tk, 14,9 mln €, sh lõpetatud 4 tk. Rahastamata jäi vahendite lõppemise tõttu 30 tk mahus 8,5 mln € - mitterahuldamise otsused vahendite lõppemise tõttu, kuid vahendite vabanedes võimalik menetlus ennistada.
- Elluviimine kuni 31.08.2026

Teadmusmahukus (15 mln €):

- Rahastatud 6 tk mahus 10 mln €, sh 1 piloottaristu ja 5 RUPi
- Menetluses taotlusi 6 tk mahus 4,4 mln € (sh 5 piloottaristu projekti). Rahastamata 6 taotlust mahus 14,5 mln €.
- Elluviimine rakendusuuringute programmi (RUP) projektidel kuni 31.12.2026, piloottaristu projektidel 31.10.2029

Tugiteenused (29.1 mln €):

- Ida-Virumaa inkubatsiooniteenuste programmi loomine – 5 mln €
- Jõhvi digi- ja multimeediainkubaatori rajamine – 3,27 mln €
- Jõhvi loometööstuse inkubaatori rajamine – 10,99 mln€
- Jõhvi Äripargi teise etapi taristu rajamine – 1,27 mln €
- Narva tööstusinkubaatori rajamine - 8,46 mln €

Projektide jälgimine:

- Kõik tehtavad väljamaksed on kulupõhised. Ettevõtte teeb kulu ära ning esitab aruandluse ja kuludokumendid. Kontrollime need ära ja kui on korras, siis maksame välja. Mingeid ettemakseid me ei tee.
- Projekti vahearuangetele on seatud tähtsajad ning kui neist ei peeta kinni, nõuame selgitusi ja vajadusel katkestame koostöö. Rahastamisel jälgime hoolikalt, et ettevõttel

- oleks kindlad finantseerimisallikad, kust kogu projekti rahastatakse (panga kinnituskirjad, garantiid), vastasel juhul liigume järgmise projekti juurde.
- Koos tööstusettevõtetega tuvastasime, et Ida-Virumaal on vaja tugevdada elektrivõrku, ja töötasime koos RAM-iga välja eraldi meetme CO₂ vahenditest, et vältida projektidele hilisemaid võimsus- või liitumisprobleeme.
 - Toetuse saajatelt küsitakse investeringute teostamise prognoose ja jälgitakse nende graafikus püsimist. Kui tekivad suured kõrvalekalded, on see ohumärk.
 - Uute tööstuste rajamisel Ida-Virumaale on riskid suuremad kui näiteks olemasolevate ettevõtete laienemisel.

MKM tööhõive osakonna nõunik Annika Sepp:

Tööturuteenused:

- Kolm teenust põlevkivisektori töötajatele, mis ei ole käima läinud loodetud mahus.
- Tööleasumistoetus on mõeldud ainult sektorist väljunud koondatud töötajatele, rakendus 20 inimest.
- Tasemeõppe toetuseid saavad nii veel sektoris töötavad kui ka väljunud töötajad, õppima läks 30 töötajat.
- Mikrovalifikatsiooni toetus pole veel alanud. Loodame, et kevadest või järgmisest sügisest saab hakata ka mikrovalifikatsiooni omandamise toetust pakkuma.
- Rahalises mahus oli esimesel aastal planeeritud veidi alla miljoni, tegime uue prognoosi sügiskuudel ja eelarvemuudatuse veel sinna ette. Pisut üle 100 000 € õnnestus kasutada, aastalõpu seis oli 60 000 € ringis.
- Arutame Töötukassaga, kas tingimusi lihtsustada, sest sihtrühma huvi ja vastavus on olnud väiksem kui loodeti ning võib juhtuda, et kõiki eraldatud vahendeid ära kasutada ei suuda. Esimese kvartali jooksul analüüsime andmeid ja otsime variante lihtsustamiseks. Tahame otsuse ära teha selle aasta keskpaigaks.

3. ÖÜF kava muutmise ettepanekute tutvustus ja arutelu

RAM riigieelarve osakonna juhataja Kadri Tali:

- Eelmisel kevadel alustasime ÖÜF kava muutmise ettepanekutega, sest ettevõtlusmeetmes oli oht, et raha jääb üle. Märtsis koostasime pingerea rahastuste eelistuste kohta. Ettevõtlusmeetmete rakendamine paranes ja muudatused jäid väiksemaks kui algselt plaanitud.
- Vahepeal selgus, et Kiviõli kaugkütte meede ei tööta (algselt oli see Narva kaugkütte rahastus, hiljem suunati Kiviõlisse). Septembri lõpus otsustasime juhtkomisjoni koosolekul, et KLIM on valmis raha MKM ettevõtluse meetmesse suunama, et mitmekesistada ettevõtlust ja luua töökohti. Aasta lõpus muutus KLIMi positsioon ja nad tegid ettepaneku kasutada 5 mln € oma valdkonna projektides.
- Kuna ÖÜF kava muutmise protsess oli juba algatatud, on vaja kiiresti otsustada, kuidas 5 mln euroga edasi minna. Kui otsust ei tehta nüüd, jääb see pooleks aastaks õhku, mis pole rakendamise seisukohalt mõistlik.
- 8.–13. jaanuaril toimus juhtkomisjonis kirjalik arvamuse küsimine ja selgus, et KLIMi ja ülejäänud juhtkomisjoni eelistused lähevad lahku.
- Täna saavad KLIM ja MKM oma ettepanekud tutvustada, toimub küsimuste esitamine ja hääletus.
- Hääletuse järel saame teema lõplikult otsustatud ja ÖÜF kava muudatusega edasi liikuda.

Triin Tomingas: Muudatus on vaja kinnitada ka valitsuses. Kõik senised ÕÜF-i puudutavad otsused on valitsusse jõudnud täpselt selliselt, nagu juhtkomisjon on oma soovitusena otsuse andnud. Me ei ole siin kunagi hälbinud juhtkomisjoni otsusest ja tahaksime seda teha ka sel korral. Euroopa Komisjon kinnitab muudatuse pärast seda, kui see on ametlikult esitatud ja valitsus selle heaks kiitnud.

KLIM finantsosakonna juhataja Tanel Ross:

- Kaugkütte meetme vastu nõudlust ei olnud, seetõttu jääk suunata mujale.
- Ettepanek: jagada Kiviõli meetme jääk kaheks:
 1. Ida-Virumaa tähtsusega jääkreostusobjektide ohutustamine (2,2 mln €)
 2. Narva korterelamute rekonstrueerimine (2,8 mln €)
- Et ÕÜF-i eesmärgid jagunevad rahaliselt 80% majanduse toetamine ning 20% elukeskkond, looduskaitse ja sotsiaalne mõju, hoiab ettepanek tasakaalu kahe samba vahel ka rahaliselt.
- Narva korterelamute toetusmeetmel on suur nõudlus, 15 mln € eelarve juba peaaegu täis.
- Erra jõe puhastamine on oluline keskkonna ja piirkonna kaitse jaoks. Aitab täita jääkreostuse meetme tulemusnäitajat (3 ha puhastatud ala).
- Kokkuvõttes 3 peamist põhjust ettepanekuks:
 1. Säilitada rahaline tasakaal ÕÜF-i eesmärkide vahel.
 2. Väga tugev nõudlus Narvas rekonstrueerimistoetuse järele.
 3. Erra jõe puhastamine on vajalik nii keskkonna seisukohalt kui tulemusnäitaja täitmiseks.

Kairi Toiger: Erra jõe projekt on riiklikult tähtis, kohalikud ootavad lahendust, see on riigi kohustus. Erra jõe puhastamine loob tulevikus võimalusi turismi ja muu arengu jaoks.

Peep Bušin: 2,8 mln € lisamisega Narvas saaks renoveerida veel umbes 3 kortermaja (70 eluruumi), suurendades energiatõhusust ja vähendades süsinikujalajälge.

ERF-is avati jaanuaris Ida-Viru kortermajadele eraldi voor mahuga 10 mln €, sisse on tulnud üks taotlus. Läbi RRF-i suunati Ida-Virusse 9,4 mln €. Mõlema toetuse osakaal sama ehk maksimaalselt 50%. Kortereelamute toetuseks on ÕÜF-is joonealuseid projekte. Taotlusvoor on veel sulgemata võimalike vahendite juurdesaamise ootuses. Praegu on 15 mln eurost juba 14,9 mln € toetusotsustega kaetud. Kolmest fondist kokku on 35 mln €. Ida-Virumaal on rekonstrueerimise mahajäämus suur, mistõttu on sinna ka erinevaid fonde suunatud

Triin Tomingas: Kui korterelamute meede saab ÕÜF-ist vahendeid juurde, siis samal eesmärgil ERF meedet Ida-Virumaale suunata ei ole mõistlik.

Erra jõe puhastamiseks on võimalik kasutada Ida-Virumaa keskkonnaprogrammi vahendeid. See on täiendav võimalus, mis on loodud Keskkonnatasude seaduse muudatusega. Keskkonnaprogrammi mahu määrab seaduse alusel makstavate keskkonnatasude maht aastas.

EIS toetuste osakonna juht Monica Hankov:

- Ettevõtlusmeetme maht sai täis, pidime selle suure huvi ja aktiivse taotlemise tõttu sulgema. Vahendeid ettevõtete taotluste jaoks on täna puudu. Meetmed mõeldud töökohtade loomiseks, prognoositav 1200 uut töökohta.
- Vahendeid jäi puudu nii VKE toetusmeetmest, kus me tegime 30 projekti osas mitterahuldamise otsuse vahendite lõppemise tõttu.

- Vabanevate vahendite ootel on kaks Ida-Viru suurinvesteeringute taotlust summas 17,6 mln €, sh:
Projekt 1, taotluse summa 4 625 319 €;
Projekt 2, taotluse summa 13 000 000 €.

Vabad vahendid olemas/tekkimas (7 384 825 €), sh:

- VKE investeeringutes vaba raha jääk meetmes 63 252 €, kuna järgmine projekt oli suurema mahuga;
- RUP teadmusmahukus + piloottaristu. Komisjonid toimunud, vaba raha peale otsuste tegemist 4 338 665 €;
- Suurinvesteeringutes vaba raha 2 982 908 €.

Edasine plaan:

- Kui RUP otsused tehtud, saab ära teha Projekt 1 hindamise;
- Eeldusel, et Projekt 1 on positiivne, jääb vabu vahendeid 2 759 506 €;
- Ettepanek suunata ettevõtlusmeetmetesse täiendavad 5 mln €, mis võimaldaks joone alla jäänud projekte rahastada ja toetada töökohtade loomist piirkonda. See eeldab rahastamisotsuseid asap, et jõuaks projektid ellu viia.
- Jääme ootama vabanevaid vahendeid ka meetme seest (1 riskantne projekt, otsus jätkamise osas lähima paari kuu jooksul). Tõenäoliselt Projekti 1 saame ära teha, aga Projekt 2 jaoks vahendeid pole. Tegemist on suuremahulise ja tugeva projektiga, oleme selle taotluse tegelikult sisuliselt juba ära hinnanud.

Kui esimese projekti rahastamine õnnestub erinevate jääkide arvelt ja juhtkomisjon toetab 5 mln € suunamist ettevõtlusmeetmesse, siis on teoreetiline võimalus, et koos riskantse projekti alt vabanevate vahenditega tekib piisav maht ka teise Projekt 2 rahastamiseks.

Margus Ilmjärv: ÖÜF eesmärk on kompenseerida rohepöörde tõttu kaotatavaid töökohti. Elukeskkonna parandamise meetmed toetavad seda kaudselt, aga ettevõtlusinvesteeringute meetmed loovad töökohti otseselt, toovad kohe maksutulu ja kaasavad erainvesteeringuid. Ettepanek suunata raha otse ettevõtlusmeetmesse, oleme seda juba kaks korda arutanud ja otsustanud. Otsustame ja viime ellu.

Teet Kuusmik: Kas lisaks Projekt 1-le ja Projekt 2-le jäi veel täiendavaid projekt joone alla, millega oleks võimalik veel poole aasta jooksul tegeleda või mis seis on laiemalt?

Monica Hankov: Taotlemine oli nii aktiivne, et pidime taotluste vastuvõtmise lõpetama. Eelnõustamise faasi jäänud taotlusi oli tegelikult veel. Mõned tulid VKE meetmesse, vähendati projekti, tuldi väiksema taotlusega. Kui taotlemine oleks kauem avatud olnud, oleks taotlusi tõenäoliselt veel lisandunud. Pärast kahte suurinvesteeringute taotlust ei ole enam uusi taotlusi järjekorras.

VKE meetmes me uusi taotlusi menetlusse ei võtnud, sest vahendid said otsa. Seal jäi rahastuse puudujääk umbes 8,4 mln €. Prioriteet on kogu aeg olnud suurinvesteeringud, mitte VKE projektid. Kui vabaneb täiendavaid vahendeid, on võimalik VKE meetmes negatiivsete otsustega projektide menetlus uuesti avada ja need üle vaadata.

Teet Kuusmik: Kuna IVIA tegeleb igapäevaselt uute välisinvesteeringute otsimisega, on viimasel ajal lisandunud mitmeid päringuid seoses ÖÜF rahastamisega. Kui suurinvesteeringute meetmesse tekib vabu vahendeid või neid lisandub, leiaksime neile kiiresti rakenduse. Jagan Marguse mõtet otsuste töökohtade olulisuse osas.

Otsustamine

Hääletusele pandud alternatiivid:

A: Ettevõtlustoetused 5 mln €

B: Korterelamute renoveerimine 2,8 mln €, Erra jõe puhastamine 2,2 mln €

C: Ettevõtlustoetused 2,8 mln €, Erra jõe puhastamine 2,2 mln €

Alternatiiv A kogus 14 häält, alternatiiv B kogus 2 häält. Hääletusel ei osalenud 3 juhtkomisjoni liiget. Hääletustulemused protokollis Lisas 1.

Otsustati: Suunata ÖÜF KLIM meetmest 21.6.1.13 “Kaugkütte lahtisidumine põlevkivist” vabanev 5 mln € MKM ettevõtlusmeetmesse.

4. Muud küsimused.

- Juhtkomisjoni koosolekute korralduse ja sisu arutelu.
Edasised kohtumised 2 x aastas, vajadusel sagedamini. Aastas vähemalt üks kohtumine maakonnas kohapeal, kohtumine mõne toetuse saajaga.

Koosoleku lõpp.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Tali

koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Triin Tomingas

protokollija

Lisa 1.
ÕÜF kava muutmissetpanekute hääletustulemused

Hääletusele pandud alternatiivid:

A Ettevõtlustoetused 5 mln

B Korterelamute renoveerimine 2,8 mln, Erra jõe puhastamine 2,2 mln

C Ettevõtlustoetused 2,8 mln, Erra jõe puhastamine 2,2 mln

	Organisatsioon	Esindaja	Hääletatud valik
1	Riigikogu toetusrühm	Maris Lauri või Aleksei Jevgrafov	Ei osalenud
2	KLIM	Tanel Ross (volitusega)	B
3	MKM	Martti Kalvik	A
4	MKM	Annika Sepp (volitusega)	A
5	SOM	Marilin Sternhof	A
6	REM	Sigrid Soomlais	A
7	HTM	Renno Veinthal	A
8	KUM	Eda Silberg	A
9	Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit	Meelis Kuusk	A
10	Ida-Viru Ettevõtluskeskus SA	Pille Sööt	A
11	Ida-Viru Investeeringute Agentuur SA	Teet Kuusmik	A
12	Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Kertu Laherand	B
13	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	Margus Ilmjärv	A
14	EVEA	Ille Nakurt-Murumaa	A
15	Ametiühingute Keskliit	Jüri-Sander Vaikma	A
16	Eesti Töandjate Keskliit	Tõnis Seesmaa	Ei osalenud
17	MTÜ Rektorate Nõukogu	Mare Roosileht	A
18	Eesti Töötukassa	Meelis Paavel või Gerli Aas	Ei osalenud
19	Eesti Keemiatööstuse Liit	Hallar Meybaum	A